

se přičí a výpověď nemá proto prý platnosti. Toto stanovisko žalobcovo nelze sdílet. Žalobce, háje uvedený názor, vychází z nesprávného výkladu ustanovení §u 43 třetí odstavec čís. 3 služebního řádu o vypověditelnosti úředníků jsoících ve službách žalované. Podle tohoto ustanovení může dáti správa žalovaného ústavu zákonnou výpověď svým úředníkům, »usnese-li se správní rada na omezení působnosti ústavu nebo obchodu, na příklad redukcí akciového kapitálu, zrušením filiálky, nebo zrušením některého odvětví a pod.«. Toto ustanovení vykládá si žalobce a ten výklad jest i základem jeho nahoře uvedeného stanoviska, že při zrušení filiálky jsou vypověditelní jen úředníci dotyčné filiálky a že jiného úředníka z toho důvodu žalovaná vypověděti nemůže. Proto klade důraz na okolnosti, za kterých byl k zrušené filiálce přeložen, a proto pokládá danou mu výpověď za neplatnou. Než výklad ten, jak výše naznačeno, není správný. Neobstojí již vzhledem k uvedenému doslovu onoho ustanovení §u 43 odstavce třetího čís. 3 služebního řádu. Podle doslovu není právo výpovědní v případě v §u 43 odstavec třetí čís. 3 omezeno, zejména není omezeno při zrušení filiálky na úředníky zrušené odbočky. Ale ani podle smyslu uvedeného ustanovení není právo výpovědní omezeno, jak za to má žalobce. Řadíc zrušení filiálky pod pojem omezení působnosti ústavu nebo obchodu dává ustanovení ono bance volnost ohledně všeho jejího úřednictva a může kterýkoli její úředník býti vypověděn, tedy i ten, jenž úředníkem u zrušené filiálky ani nebyl. Tak poslouženo jest netoliko zájmům banky, nýbrž i úřednictva, neboť citelnost a větší újma z výpovědi může tak býti u jednotlivce zmírněna, po případě i odstraněna. Podle toho nezáleží na tom, zda žalobce byl úředníkem zrušené filiálky, pokud se týče za jakých okolností a s jakým úmyslem byl k filiálce ve V. přeložen. Proto nebylo třeba o okolnostech těchto prováděti důkazy. Ježto filiálka ve V. byla zrušena a tím i pro žalobce vypověditelnost nastala, výpověď daná žalobci jest platna a jeho nárok na placení služného i po uplynutí lhůty výpovědní byl právem nižšími soudy jako neopodstatněný zamítnut.

Čís. 5694.

Na státu nelze se domáhati náhrady z poklesu ceny zboží, byl-li v řízení lichevním zabaven na Slovensku bezpečnostními orgány předmět potřeby a vydán až po pravoplatném sprost'ujícím rozsudku.

(Rozh. ze dne 26. ledna 1926, Rv I 1550/25.)

Žalobci (obchodníku na Slovensku) bylo dne 27. května 1920 zabaveno 150 kg podrážkové kůže a současně bylo na něho podáno trestní oznámení pro předražování prodejem této kůže. Žalobce byl pak v trestním řízení pravoplatně z obžaloby sprostěn, pročež mu byla zabavená kůže dne 12. února 1923 vydána ve váze 140½ kg. Tvrdě, že zabavená kůže měla v době zabavení cenu 105 Kč, v době vrácení však pouze 12 Kč za 1 kg, domáhal se žalobce na Československém eráru náhrady škody. Žaloba byla v první i druhé stolici zamítnuta.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatel opírá dovolací důvod nesprávného právního posouzení o to: že nebylo důvodu pro jeho trestní stíhání pro předražování, neboť nebylo prý v rozhodné době maximálních (směrných) cen pro podrážkovou kůži a nebylo prý tedy proti němu důvodů podezření, ježto cena, za kterou prodával, odpovídala tehdejším trhovým poměrům, jak prý to i znalci za trestního řízení potvrdili, i shledává již v tom zavinění lichevních orgánů, že mimo to byla kůže ponechána v soudní úschově až do skončení trestního řízení, kdežto prý mohla mu býti vydána, jakmile znalci podali posudek, aneb aspoň mohla potom býti prodána a výtěžek mohl zůstat v soudním uschování, čímž by se bylo předešlo škodě, která nastala poklesem ceny, a odvolává se při tom na § 187 slov. tr. řádu. Oproti tomu stačí zde seřaditi rozhodné předpisy trestního práva, jak následuje: XII. hlava slov. tr. řádu pod nadpisem »Zabavení věcí, prohlídka domů a osob« má tyto předpisy: § 169 stanoví pod nadpisem »1. předmět zabavení« doslova: Takové věci, které podle zákonů trestních mají býti zabaveny nebo jichž lze při trestním řízení užítí k provedení důkazů, buďtež zabaveny a v soudní uschování vzaty, nebo budiž jejich uschování jinak zajištěno. § 187 téhož řádu zařazený pod nadpisem »postup při zabavení a prohlídce domů a osoby« stanoví pak, že předměty k dalšímu řízení nepotřebné mají býti vráceny tomu, komu byly zabaveny, a předpisuje, co se má k účeli vrácení zaříditi. Jak z celé souvislosti zřejmo, obsahuje § 187 předpis pro komisaře provádějícího zabavení nebo prohlídku domu neb osoby, tedy pro úřední orgán, jak se zachovati má u výkonu úředního úkonu, a tím se osvětluje jeho smysl, praví-li, že předměty k dalšímu řízení nepotřebné mají býti vráceny; zajisté, že se tím nemíní věci, jež jsou právě předmětem trestného činu nebo nástrojem jeho (corpora delicti) a mají tedy podle §u 169 býti zabaveny. Zákon ze dne 17. října 1919, čís. 568 sb. z. a n., jenž dle svého čl. II. platí i pro Slovensko od 7. listopadu 1919, takže platil i v den zabavení sporné kůže, jež se stalo dle žaloby 13. prosince 1919, stanoví pak v §u 20 pod nápisem »propadnutí«, že když se trest ukládá, lze v nálezu vysloviti, že předměty potřeby, k nimž se trestný čin vztahuje, bez rozdílu, náležejí-li pachateli čili nic, nebo výtěžek propadají ve prospěch státu, a že bezpečnostní úřady a úřady, jimž náleží vyřknouti propadnutí, mohou k jeho zabezpečení naříditi, by předměty potřeby neb jejich výtěžek byly zabaveny a konečně, že zabavené předměty mohou, pokud jich k účelům trestního řízení není nezbytně potřebí, i před ukončením jeho býti zpeněženy účelným způsobem, peníze že mají býti vhodně uloženy a propadnou, bude-li vinník odsouzen, státu. Jestliže tedy policie, jak sama žaloba tvrdí, spornou kůži dne 13. prosince 1919 zabavila, byla k tomu úplně oprávněna, když šlo o trestné činy §u 11 čís. 4 (přečin), §u 7 (3) (přečin) a §u 9 (1) (přestupek) zákona o předražování, pro něž potom na žalobce trestní obžaloba byla vznesena. Že žalobce byl z obžaloby právoplatně sprostěn, na věci ničeho nemění, neboť by bylo zcela protismyslné, aby se již v tom mělo spatřovati nějaké zavinění státních orgánů, že důvody podezření neobjeví se při líčení v ta-

kové síle, by vedly k odsouzení obžalovaného; při takovém stanovisku nebylo by vykonávání spravedlnosti vůbec možné. Záleží jen na tom, zda úřední orgány šly před se v poctivém přesvědčení, v kterémž směru však žalobce ani v dovolání neodvažuje se je z nějakého poklesku viniti. Co však se týče druhé otázky, zda nebyla zabavená kůže ponechána přes potřebu dlouho v soudním uschování, tedy, když tvořila předmět trestného činu, žalobci přičítaného a jednak byla prostředkem důkazním, je zřejmo, že bylo třeba ponechati ji v soudním schování právě až do skončení trestního řízení, jež nastalo pravoplatností rozhodnutí soudní tabule, neboť nebylo lze vyloučiti možnost, že snad právě ještě následkem tohoto rozhodnutí, kdyby bylo zrušovací, nebude třeba opakování znaleckého důkazu a mimo to bylo by možno bývalo vysloviti její propadnutí, kdyby obžalovaný byl býval odsouzen, musila tedy býti podržena v uschování. To je však ve volném uvážení soudu, má-li býti předmět prodán či nikoli a podržena býti v uschování věc sama, či peněz za ni stržený (§ 20 (2) cit. zák.) a nemůže to tedy vůbec, t. j. nehledě ani k možnosti opětovného znaleckého důkazu shora zmíněného sloužiti za podklad nějakého obviňování úředních orgánů z nepoctivého užití zákona. Ostatně měl žalobce, učinil-li návrh na vrácení, pokud se týče prodej kůže a nebylo mu vyhověno, dle §u 187 čtvrtý odstavec tr. ř. slov., pokud se týče dle §u 378 téhož řádu stížnost, a již proto nemůže z nevrácení neb nezpeněžení žádné výtky činiti.

Čís. 5695.

Odpůrčí nárok.

Stačí, nevedla-li k úplnému uspokojení exekuce na jmění dlužníka, jehož právnímu jednání se odporuje, aniž by se vyhledával průkaz, že pohledávka odporujícího věřitele jest nedobytna na všech solidárních spoludlužnících.

(Rozh. ze dne 26. ledna 1926, Rv I 1657/25.)

Žalobci příslušel nárok ze směnky proti Janu S-ovi staršímu a několika dalším spoludlužníkům. Exekuce ku vydobytí směnečného nároku proti Janu S-ovi staršímu nevedla k úplnému uspokojení, pročež žalobce podal odpůrčí žalobu ohledně smlouvy, již uzavřel Jan S. starší s Janem S-em mladším. Procesní soud prvé stolice žalobu pro tentokráte zamítl z toho důvodu, že žalobce ačkoli vykázal, že má proti žalovanému Janu S-ovi staršímu jako směnečnému rukojmí vykonatelnou pohledávku 138.641 Kč neprokázal, že exekuce na jmění dlužníka k jejímu úplnému uspokojení nevedla, ježto se o to proti všem svým dlužníkům dosud ani nepokusil. O d v o l a c í s o u d k odvolání žalobce napažený rozsudek potvrdil. D ů v o d y: Soud prvé stolice jest toho názoru, že slovem »dlužník« rozuměti dlužno v případě, že je zde více solidárních dlužníků, všechny tyto dlužníky a že žaloba odpůrčí má místo teprve tehdy, prokáže-li se, že požadavky § 8 odp. ř. splněny jsou ohledně všech solidárních dlužníků a, poněvadž strana žalující k další realizaci